

prima instanță: I. Chiroșca
instanța de apel: N. Traciuc, M. Anton, Iu. Cotruță

DECIZIE

29 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Tatiana Vieru
Judecătorii Valentina Clevadî și Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către Țurcan Vera prin intermediul avocatului Iordachi Vitalie,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe Acțiuni „Ialtop” către Vera Țurcan cu privire la rezoluțiunea contractelor de vânzare-cumpărare,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către avocatul Barbaroș Mihail în interesele Verei Țurcan,

c o n s t a t ă

La 22 octombrie 2014, SA „Ialtop” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Verei Țurcan cu privire la rezoluțiunea contractelor de vânzare-cumpărare.

Prin hotărîrea Judecătoriei Strășeni din 16 octombrie 2015, a fost admisă acțiunea.

S-a rezoluționat următoarele contracte încheiate între SA „Ialtop” și Țurcanu Vera:

- contractul de vânzare-cumpărare nr. 10863 din 21 decembrie 2011 a părții sociale pe care o deținea în SRL „M.A.V.-ENERG” în partea de vânzare a 99,96% din capitalul social, autentificat de notarul Evghenii Berghii;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 8706 din 18 octombrie 2011 a terenului identificat prin nr. cadastral 8001106.016 și construcției comerciale amplasate pe acest teren, nr. cadastral 8001106.016.01, amplasate în or. Strășeni, șos. Chișinăului, 14;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 8664 din 18 octombrie 2011 a terenului identificat prin nr. cadastral 8001106.053, amplasat în or. Strășeni, șos. Chișinăului, 14;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 8673 din 18 octombrie 2011 a terenului identificat prin nr. cadastral 1918000.044 și construcțiilor amplasate pe acest teren, identificate prin numerele cadastrale

corespunzătoare 1918000.044.01, 1918000.044.03, 1918302.034.01, 1918302.034.02 amplasate în raionul Florești, comuna Cuhureștii de Sus;

- contractul de vânzare-cumpărare nr. 10048 din 22 noiembrie 2011 a terenului identificat prin nr. cadastral 1918305.223 amplasat în raionul Florești, comuna Cuhureștii de Sus;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 8791 din 20 octombrie 2011 a construcției identificate prin numărul cadastral 4503106.149.01 amplasată în raionul Florești, or. Mărculești, str. Ștefan cel Mare și Sfânt, 31b;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 8785 din 20 octombrie 2011 a terenului identificat prin nr. cadastral 4533102.192 și construcțiilor amplasate pe acest teren, identificate prin numerele cadastrale corespunzătoare 4533102.192.01, 4533102.192.02, 4533102.192.03, amplasate în raionul Florești, comuna Gura Căinarului;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 8667 din 18 octombrie 2011 prin care a fost înstrăinat terenul identificat prin numărul cadastral 4552106.108 amplasat în raionul Florești, comuna Roșietici;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 8682 din 18 octombrie 2011 prin care a fost înstrăinat terenul identificat prin nr. cadastral 6034107.053 și construcțiile amplasate pe acest teren, identificate prin numerele cadastrale corespunzătoare 6034107.053.01, 6034107.053.02, amplasate în raionul Nisporeni, satul Grozești;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 8703 din 18 octombrie 2011 prin care a fost înstrăinat terenul identificat prin nr. cadastral 5529101.080 și construcția amplasată pe acest teren, identificată prin numărul cadastral 5529101.080.01 amplasate în raionul Ialoveni, satul Sociteni;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 8676 din 18 octombrie 2011 prin care a fost înstrăinat terenul identificat prin nr. cadastral 0100104.023 și construcția amplasată pe acest teren, identificată prin numărul cadastral 0100104.023.01 amplasate în mun. Chișinău, str. Mazililor, 34/2;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 8700 din 18 octombrie 2011 prin care a fost înstrăinat terenul identificat prin nr. cadastral 1201312.005 și construcția amplasată pe acest teren, identificată prin numărul cadastral 1201312.005.01, amplasate în raionul Basarabeasca, or. Basarabeasca, str. Privokzalinaia, 65/1;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 8679 din 18 octombrie 2011 prin care a fost înstrăinat terenul identificat prin nr. cadastral 6431303.114 și construcțiile amplasate pe acest teren, identificate prin numerele cadastrale corespunzătoare 6431303.114.01, 6431303.114.02, 6431303.114.03 și 6431303.114.04, amplasate în raionul Orhei, satul Cucuruzeni;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 10684 din 14 decembrie 2011 prin care a fost înstrăinat terenul identificat prin nr. cadastral 1427115.093 și construcțiile amplasate pe acest teren, identificate prin numerele cadastrale corespunzătoare 1427115.093.01 și 1427115.093.02, amplasate în raionul Briceni, satul Beleavinți;

- contractul de vânzare-cumpărare nr. 8788 din 20 octombrie 2011 prin care a fost înstrăinată construcția identificată prin numărul cadastral 3410109.421.01 amplasată în raionul Dondușeni, satul Arionești;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 9187 din 07 noiembrie 2011 prin care a fost înstrăinat terenul identificat prin nr. cadastral 4142113.284 și construcția amplasată pe acest teren, identificată prin numărul cadastral 41422113.284.01 amplasate în raionul Edineț, comuna Ruseni, sat. Ruseni;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 8694 din 18 octombrie 2011 prin care a fost înstrăinat terenul identificat prin nr. cadastral 6461206.058 și construcția amplasată pe acest teren, identificată prin numărul cadastral 6461206.058.01 amplasate în raionul Orhei, comuna Puținței, s. Puținței;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 8691 din 18 octombrie 2011 prin care au fost înstrăinate terenurile identificate prin nr. cadastrale 6461102.243, 6461105.100, 6461107.208, 6461113.128 amplasate în raionul Orhei, com. Puținței, s. Puținței;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 8794 din 20 octombrie 2011 prin care a fost înstrăinat traseul feroviar ridicat, cu lungimea de 410 metri, amplasat în raionul Strășeni, or. Strășeni, regiunea zonei industriale;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 8685 din 18 octombrie 2011 prin care a fost înstrăinat terenul identificat prin nr. cadastral 6423206.323 și construcțiile amplasate pe acest teren, identificate prin numerele cadastrale corespunzătoare 6423206.323.01 și 6423206.323.02, amplasate în raionul Orhei, satul Ciocîlteni;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 8709 din 18 octombrie 2011 prin care a fost înstrăinat terenul identificat prin nr. cadastral 7817103163 amplasat în raionul Soroca, com. Cosăuți;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 8688 din 18 octombrie 2011 prin care a fost înstrăinat terenul identificat prin nr. cadastral 6014302356 și construcția amplasată pe acest teren, identificată prin numărul cadastral 6014302356.01 amplasate în raionul Nisporeni, com. Boldurești, sat. Boldurești;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 8670 din 18 octombrie 2011 prin care a fost înstrăinat terenul identificat prin nr. cadastral 4557112062 și construcțiile amplasate pe acest teren, identificate prin numerele cadastrale 4557112062.01, 02, 03, 04, 05 amplasate în raionul Florești, com. Ștefanești, sat. Ștefanești;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 8697 din 18 octombrie 2011 prin care a fost înstrăinat terenul identificat prin nr. cadastral 6412102402 și construcțiile amplasate pe acest teren, identificate prin numerele cadastrale 6412102402.01, 02, 03, 04 amplasate în raionul Orhei, com. Biești;
- contractul de vânzare-cumpărare nr. 9184 din 07 noiembrie 2011 prin care a fost înstrăinat terenul identificat prin nr. cadastral 5330105049 și construcțiile amplasate pe acest teren, identificate prin numerele cadastrale 6412102402.01, 02, 03 amplasate în raionul Hîncești, s. Dancu;

- contractul de vânzare-cumpărare nr. 1201 din 15 martie 2012 prin care a fost înstrăinat terenul identificat prin nr. cadastral 5324204520 amplasat în raionul Hîncești, c. Cărpineni;

- contractul de vânzare-cumpărare nr. 1204 din 15 martie 2012 prin care a fost înstrăinat terenul identificat prin nr. cadastral 5328205119 și construcția amplasată pe acest teren, identificată prin numărul cadastral 5328205119.01 amplasate în raionul Hîncești, s. Crasnoarmeiscoe;

- contractul de vânzare-cumpărare prin care a fost înstrăinat autoturismul de model Toyota Land Cruiser, identificat prin numărul de înmatriculare STAU899.

S-au repus Țurcanu Vera și SA „Ialtop” în poziția inițială prin transmiterea din patrimoniul lui Țurcanu Vera în patrimoniul SA „Ialtop” a următoarelor bunuri:

- părții sociale în SRL „M.A.V.-ENERG” în mărime de 99,96% din capitalul social;

- teren și construcții cu numerele cadastrale 8001106.016, 8001106.016.01 din or. Strășeni, șoseaua Chișinăului, 14, contract de vânzare- cumpărare nr. 8706 din 18 octombrie 2011;

- teren cu numărul cadastral 8001106.053 din or. Strășeni, șoseaua Chișinăului, la prețul de 87930,31 lei, contract de vânzare-cumpărare nr. 8664 din 18 octombrie 2011;

- teren și construcții cu numerele cadastrale 1918000.044, 1918000.044.01, 1918000.044.03, 1918302.034.01, 1918302.034.02 din raionul Florești, comuna Cuhureștii de Sus, contract de vânzare-cumpărare nr. 8673 din 18 octombrie 2011;

- teren cu numărul cadastral 1918305.223 din raionul Florești, comuna Cuhureștii de Sus, contract de vânzare-cumpărare nr. 10048 din 18 octombrie 2011;

- construcție cu numărul cadastral 4503106.149.01 din raionul Florești, or. Mărculești, str. Ștefan cel Mare și Sfînt, 31b, contract de vânzare-cumpărare nr. 8791 din 18 octombrie 2011;

- teren și construcții cu numerele cadastrale 4533102.192, 4533102.192.01, 4533102.192.02 și 4533102.192.03, din raionul Florești, comuna Gura Căinarului, contract de vânzare-cumpărare nr. 8785 din 20 octombrie 2011;

- teren cu numărul cadastral 4552106.108 din r. Florești, c. Roșietici, contract de vânzare-cumpărare nr. 8667 din 18 octombrie 2011;

- teren și construcții cu numerele cadastrale 6034107.053, 6034107.053.01 și 6034107.053.02 din raionul Nisporeni, satul Grozești, contract de vânzare- cumpărare nr. 8682 din 18 octombrie 2011;

- teren și construcție cu numerele cadastrale 5529101.080, 5529101.080.01 din raionul Ialoveni, satul Sociteni, contract de vânzare-cumpărare nr. 8703 din 18 octombrie 2011;

- teren și construcție cu numerele cadastrale 0100104.023 și 0100104.023.01 din mun. Chișinău, str. Mazililor, 34/2, contract de vânzare-cumpărare nr. 8676 din 18 octombrie 2011;

- teren și construcție cu numerele cadastrale 1201312.005, 1201312.005.01, din raionul Basarabeasca, or. Basarabeasca, str.

Privokzalinaia, 65/1, contract de vânzare-cumpărare nr. 8700 din 18 octombrie 2011;

- teren și construcții cu numerele cadastrale 6431303.114, 6431303.114.01, 6431303.114.02, 6431303.114.03 și 6431303.114.04, din raionul Orhei, satul Cucuruzeni, contract de vânzare-cumpărare nr. 8679 din 18 octombrie 2011;

- teren și construcții cu numerele cadastrale 1427115.093, 1427115.093.01 și 1427115.093.02 din raionul Briceni, s. Beleavinți, contract de vânzare-cumpărare nr. 10684 din 14 decembrie 2011;

- construcție cu numărul cadastral 3410109.421.01 din raionul Dondușeni, s. Arionești, contract de vânzare-cumpărare nr. 8788 din 20 octombrie 2011;

- teren și construcții cu numerele cadastrale 4142113.284, 4142113.284.01 din raionul Edineț, com. Ruseni, s. Ruseni, contract de vânzare-cumpărare nr. 9187 din 07 noiembrie 2011;

- teren și construcție cu numerele cadastrale 6461206.058 și 6461206.058.01 din raionul Orhei, com. Puținței, s. Puținței, contract de vânzare-cumpărare nr. 8694 din 20 octombrie 2011;

- terenurile cu numerele cadastrale 6461102.243, 6461105.100, 6461107.208, 6461113.128 din raionul Orhei, com. Puținței, s. Puținței contract de vânzare-cumpărare nr. 8691 din 18 octombrie 2011;

- traseul feroviar ridicat, cu lungimea de 410 metri din raionul Strășeni, or. Strășeni, la prețul de 252 865 lei, contract de vânzare-cumpărare nr. 8794 din 20 octombrie 2011;

- autoturismul de model Toyota Land Cruizer, identificat prin numărul de înmatriculare ST AU 899.

S-a încasat din contul Verei Țurcanu în beneficiul SA „Ialtop” suma de 378723 lei cu titlu de compensație în bani, pentru următoarele bunuri:

- pentru teren și construcții cu numerele cadastrale 6423206.323, 6423206.323.01 și 6423206.323.02, din raionul Orhei, s. Ciocîlteni (contractul de vânzare-cumpărare nr. 8685 din 18 noiembrie 2011);

- pentru terenul cu numărul cadastral 7817103163 din r. Soroca, com. Cosăuți, (contractul de vânzare-cumpărare nr. 8709 din 18 octombrie 2011);

- pentru terenul și construcția cu numerele cadastrale 6014302356 și 6014302356.1 din raionul Nisporeni, com. Boldurești, (contractul de vânzare-cumpărare nr. 8688 din 18 noiembrie 2011);

- pentru terenul și construcțiile cu numerele cadastrale 4557112062, 4557112062.01, 02, 03, 04, 05 din raionul Florești, com. Ștefanești, (contractul de vânzare-cumpărare nr. 8670 din 18 noiembrie 2011);

- terenul și construcțiile cu numerele cadastrale 6412102402, 6412102402.01, 02, 03, 04 din raionul Orhei, com. Biești, (contract de vânzare-cumpărare nr. 8697 din 18 noiembrie 2011);

- terenul și construcțiile cu numerele cadastrale 5330105049, 01, 02, 03 din raionul Hîncești, s. Dancu, (contractul de vânzare-cumpărare nr. 9184 din 07 noiembrie 2011);

- terenul și construcții cu numerele cadastrale 5328205119 și 5328205119.01 din r. Hîncești, s. Crasnoarmeiscoe, (contract de vânzare-cumpărare nr. 1204 din 15 martie 2012);

- teren cu numărul cadastral 5324204520 din raionul Hîncești, c. Cărpineni, (contractul de vânzare-cumpărare nr. 1201 din 15 martie 2012).

Prezenta hotărîre poate servi drept temei de modificare corespunzătoare de către ÎS „Cadastru” în Registrul Bunurilor Imobile, de către Camera înregistrării de Stat în Registrul de Stat al Persoanelor Juridice și de către ÎS ”CRIS REGISTRU” în Registrul de Stat al Transporturilor.

S-a încasat de la Țurcanu Vera în beneficiul statului taxa de stat de care a fost scutit reclamantul la adresarea în judecată în sumă de 25000 lei (f.d.115-118, 121-131, vol. II).

La 13 noiembrie 2015, avocatul Mihail Brabaroș în interesele Verei Țurcanu a declarat apel nemotivat, împotriva hotărîrii primei instanțe (f.d.138-139, vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016, a fost restituită cererea de apel depusă de către avocatul Barbaroș Mihail în interesele Verei Țurcanu, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel (f.d.157-162, vol. II).

La 26 aprilie 2016 Țurcanu Vera prin intermediul avocatului său Iordachi Vitalie a declarat recurs nemotivat, iar la 26 mai 2016, a depus recurs motivat împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016, solicitînd casarea acesteia cu remiterea pricinii spre judecare către instanța de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Prin prisma normei citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat de către Țurcanu Vera prin intermediul avocatului său Iordachi Vitalie este depus în termen.

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că avocatul Barbaroș Mihail nu a fost în drept să declare apel din numele Verei Țurcan.

Studiind materialele dosarului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel din 14 aprilie 2016 și restituirea pricinii către instanța de apel din faza primirii apelului pe rol, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din materialele dosarului rezultă că, la 14 aprilie 2016, Curtea de Apel Chișinău a dispus restituirea apelului declarat de către avocatul Barbaroș Mihail în interesele Verei Țurcanu, din motiv că ultimul nu este în drept să depună cerere de apel (f.d.157-162, vol. II).

Completul de judecată reține ca drept eronată și pripită concluzia Curții de Apel Chișinău din următoarele.

Conform art. 360 alin. (1) lit. a) și b) Codul de procedură civilă, sînt în drept să declare apel, părțile și alți participanți la proces; reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 365 alin. (3) CPC, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

În conformitate cu art.80 alin.(7) Codul de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Conform art. 60 alin. (1) și (2) Legea nr. 1260-XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură cu modificările și completările ulterioare, avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă.

Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Potrivit art. 6 din Hotărîrea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, sunt enumerate elementele obligatorii din formularul mandatului.

La caz Țurcanu Vera, la 22 ianuarie 2015 a încheiat un contract de asistență juridică sub nr. 83 cu Cabinetul avocatului „Barbaroș Mihail” pentru a fi reprezentată în instanța de judecată (contract ce a fost anexat în ordine de recurs, f.d.176-177, vol. II).

În temeiul contractului dat, la 22 ianuarie 2015 a fost eliberat mandatul, prin care Țurcanu Vera l-a împuternicit pe Barbaroș Mihail să-i reprezinte interesele în fața instanțelor de judecată, inclusiv cu dreptul de a semna cererea și de a ataca hotărîrea judecătorească (f.d.79, vol. I).

Din procesul-verbal al primei instanțe din 05 martie 2015 rezultă că în temeiul art. 198 CPC, instanța de judecată a verificat identitatea persoanelor prezente la ședința de judecată, împuternicirile persoanelor cu funcție de răspundere și cele ale reprezentanților (f.d.86, vol. I).

Prin urmare, instanța de judecată verificînd împuternicirile acordate avocatului Barbaroș Mihail, l-a admis în procesul dat, ca reprezentant al Verei Țurcanu și nu ca reprezentant al adminsitratorului SRL „Energomigrup”.

Concluzia instanței de apel precum că mandatul eliberat avocatului Mihail Barbaroș la 22 ianuarie 2015, a fost eliberat pentru o altă pricină, este una eronată.

Cu referire la capitolul dat este de menționat că potrivit Hotărîrii Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013, anume pe versul mandatului se înserează împuternicirile avocatului, numele și prenumele și semnătura clientului. Astfel, mandatul dat a fost semnat de către persoana fizică Țurcanu Vera fără care-va mențiuni de administrator al unei societăți comerciale sau fără aplicarea ștampilei societății. Totodată care-va extrase din registrul de stat al persoanelor juridice privind SRL „Energomigrup”, la fel nu sunt la materialele pricinii anexate.

Reieșind din circumstanțele enunțate în raport cu normele legale sus-indicate, instanța de recurs apreciază ca fiind eronată concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel pe motivul depunerii apelului de către o persoană care nu este în drept să declare apel.

Mai mult de cît atît, instanța de apel dacă a avut care-va dubii la textul mandatului urma să concretizeze faptul dat pentru a nu îngrădi accesul la justiție.

Față de cele ce preced, instanța de recurs remarcă că, instanța de apel a încălcat normele de drept procedural privind restituirea cererii de apel, motiv pentru care, încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016 urmează a fi casată, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din faza primirii cererii de apel.

Instanța de recurs consideră că faptele relatate constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil prevăzut de art.6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Sub aspectul celor relatate, instanța de recurs consideră întemeiate argumentele recurentului în acest sens.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat încălcarea normelor de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa încheierea instanței de apel din 14 aprilie 2016 și de a restitui pricina către instanța de apel din faza primirii apelului pe rol.

În conformitate cu art. 424 alin. (2), art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Țurcan Vera prin intermediul avocatului Iordachi Vitalie.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe Acțiuni „Ialtop” împotriva Verei Țurcan cu privire la rezoluțiunea contractelor de vânzare-cumpărare, cu restituirea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău din faza primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală